

IFAD VI (PRRECI)	
Nr. c/f PP 2019	C 1.8
Nr. referință	1.1.1.11
Componenta	I
Categoria	III
Loan/Grant	GEF Grant

**Termeni de referință:
privind selectarea a doi Experti naționali pentru elaborarea
Studiului și Programului național de dezvoltare a sectorului de Plante Aromatice și
Medicinale pentru perioada 2020-2030**

I. INTRODUCERE

Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI), finanțat de Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii, în parteneriat cu Fondul Global de Mediu (FGM) și implementat de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor (UCIP-IFAD), este conceput pentru a contribui la reducerea sărăciei rurale în Moldova, prin promovarea accesului către o gamă largă de servicii financiare adecvate și integrate și îmbunătățirea capacității de adaptare a agricultorilor la schimbările climatice. O atenție deosebită este atribuită pe de o parte dezvoltării și implementării sistemelor eficiente de conlucrare între principalele verigi ale lanțului valoric cu implementarea tehnologiilor de ultima oră în domeniul agricol, iar pe de altă parte sporirea rezilienței la schimbările climatice.

II. JUSTIFICARE

Efectul nefast al schimbărilor climatice din ultima perioada, caracterizat prin insuficienta severa de umiditate, încălzirea globala si respectiv sporirea temperaturilor sumare în perioada de vegetație, timpul redus pentru efectuarea principalelor lucrări, ne duc inevitabil cu gândul la diversificarea asortimentului de culturi agricole care să facă față atât cerințelor economice cât si provocărilor mediului ambiant. Unul dintre sectoarele agricole, care ar putea face față provocărilor nefaste, poate fi considerat sectorul de producere a Plantelor Aromatice și Medicinale (PAM).

Plantele aromatice și medicinale reprezintă surse inepuizabile și accesibile de substanțe bioactive, iar efectele secundare sunt mult mai reduse comparativ cu cele ale compușilor de sinteză chimică. Aceste caracteristici fotochimice asigură valențele de utilizare multiplă în industria farmaceutică, cosmetologie, nutriție, fapt ce condiționează cererea crescândă în materie primă la nivel global.

În Moldova exista o experiență vastă și istorică în industria plantelor aromatice și medicinale. În perioada sovietică, Moldova era unul din cei mai mari producători de plante aromatice și uleiuri volatile din URSS. Pe atunci, în această sferă activau 20 de întreprinderi, care produceau circa 200 de tone de uleiuri anual. Pe lângă speciile tradiționale de plante aromatice, cum ar fi trandafirul, menta, levănțică, mărarul, fenicul, în Moldova se cultivau și isopul, cimbrul, stânjenelul, pelinul etc.

În zilele noastre însă, situația este una dramatică, la moment fiind produse doar câteva zeci de tone de uleiuri volatile.

Fiind o țară agricolă cu condiții pedoclimatice favorabile, Republica Moldova dispune de un potențial enorm în cultivarea, procesarea și comercializarea PAM autohtone, care în prezent nu este explorat pe deplin. Suprafețele ocupate cu diverse varietăți de plante medicinale sunt relativ reduse.

Motivele care au dus la aceasta situație sunt:

- Lipsa unui studiu complex de ramură pentru plantele aromatice și medicinale și a unor strategii clare de dezvoltare a sectorului dat;
- Lipsa echipamentelor, tehnologiilor specializate și acces limitat la informare, cunoștințe scăzute în acest domeniu;
- Potențial redus (număr limitat și capacitate redusă) pentru producția de material săditor de plante aromatice;
- Constrângeri pe piața de desfacere, prezența intermediarilor, în special din Bulgaria și România;
- Calitate și cantitate de produs finit este sub limita cerințelor de piață;
- Lipsa unei planificări strategice a volumului de producție și a contractelor directe de desfacere a producției.

Având în vedere potențialul de creștere a PAM în Republica Moldova, productivitate scăzută, piață de desfacere limitată și lipsa unui program strategic de dezvoltarea a sectorului, a fost identificată necesitatea de elaborare și finanțare a unui studiu complex de fezabilitate (Etapa 1) și ulterior a **Programului național de dezvoltare a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale (PAM) (Etapa 2)** – document ce va servi drept bază pentru reabilitarea și redresarea sectorului, întru asigurarea unei dezvoltării dinamice a ramurii în următorii 10 ani.

III. SCOPUL ACTIVITĂȚII:

UCIP-IFAD anunță prezentul concurs pentru selectarea a **doi experți** individuali (un *expert în domeniul economic* și un *expert în domeniul științelor biologice*, în continuare numiți prestatori de servicii) pentru elaborarea unui studiu complex de fezabilitate și ulterior a **Programului național de dezvoltarea a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030 (PNDPAM)**, în conformitate cu reglementările naționale de elaborare a actelor normative și a documentelor de politici, care urmează a fi prezentat MADRM spre aprobare. Implementarea PNDPAM ar asigura dezvoltarea durabilă a sectorului și managementul eficient al resurselor naturale utilizate pentru sectorul în cauză.

În procesul de elaborare a studiului și a programului național se va lua în considerare impactul schimbărilor climatice asupra sectorului și necesitatea adaptării la efectele nefavorabile ale fenomenului și sporirea rezilienței climatice a acestuia

Susținerea dezvoltării sectorului de Plante Aromatice și Medicinale este una dintre prioritățile strategice ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, ca fiind una cu potențial ne valorificat din punct de vedere a producerii, procesării și comercializării.

IV. ARANJAMENTE:

UCIP-IFAD în calitate de finanțator va contracta prestatorii de servicii, un *expert în domeniul economic* și un *expert în domeniul științelor biologice*, iar MADRM în calitate de Beneficiar va recepționa serviciile prestate. Experții selectați, cu experiență în domeniul, vor participa la elaborarea studiului complex de fezabilitate și ulterior a PNDPAM.

Structura PNDPAM și Planul de Acțiuni va fi coordonată cu persoana desemnată din cadrul UCIP-IFAD și MADRM. Prestatorii de servicii își vor elabora un plan de lucru cu definitivarea acțiunilor și termenelor limită de îndeplinire, care va fi aprobat de UCIP-IFAD și MADRM.

Programului național de dezvoltare a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030 (PNDPAM), va fi elaborat în conformitate cu cerințele naționale de elaborare a actelor normative și a documentelor de politici, precum sunt: Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030”;

V. SARCINILE PRESTATORILOR DE SERVICII:

Prestatorii de servicii vor fi selectați în bază de concurs de către UCIP-IFAD de comun cu MADRM pentru prestarea următoarelor servicii:

1. Efectuarea Studiului privind dezvoltarea sectorului de Plante Aromatice și Medicinale :
 - a) Starea actuală a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale, inclusiv: suprafețele plantate, sursele de colectarea/aprovizionare, tipurile de plante, nr. de producători, și procesatori, fondul genetic de soiuri de plante existent, potențialul de producere a materialului săditor, disponibilitate de resurse, facilități, instituțiile de cercetare, eficiența economică a ramurii, etc.;
 - b) Impactul schimbărilor climatice asupra sectorului și măsurile necesare pentru adaptare la fenomenele climatice nefavorabile și de sporire a rezilienței climatice a acestuia;
 - c) asistența tehnică, financiară și consultativă de care au beneficiat producătorii de Plante Aromatice și Medicinale, alocații din bugetul de stat și din sursele asistenței externe pentru sectorul dat, detaliate pe tip de asistență, surse de finanțare și valoarea;
 - d) analiza SWOT a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale;
 - e) capacitățile de producere și procesare, inclusiv spectrul de produse finite posibile de obținut, dotarea tehnică și cunoștințele deținute de producătorii de Plante Aromatice și Medicinale;
 - f) piața de desfacere existentă și canalele de distribuție;
 - g) necesitățile (financiare, tehnologice, de dezvoltare a capacităților, organizatorice, legislative, reprezentative, etc);
 - h) barierele și constrângerile producătorilor; recomandări și soluții de înlăturare a constrângerilor, tematici de instruire și forme de asistență tehnică necesară, acestea fiind puncte de reper la elaborarea PNDPAM.
2. Prezentarea întru validarea Studiului de fezabilitate în cadrul unui atelier de lucru cu participarea producătorilor, reprezentanți ai altor instituții și organizații relevante.
3. Elaborarea proiectului "Programului național de dezvoltarea a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030" cu referință la impactul schimbărilor climatice asupra sectorului și măsurile necesare pentru adaptare la fenomenele climatice nefavorabile și de sporire a rezilienței climatice a acestuia;
4. Elaborarea planului de acțiuni la implementarea "Programului național de dezvoltarea a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030";
5. Elaborarea planului de finanțare pe segmente (obținerea și promovarea soiurilor cu un randament ridicat și adaptabilitate înaltă la condițiile schimbărilor climatice, procesarea materiei prime și penetrarea pe piețele de desfacere etc)
6. Elaborarea planului (a unei matrice) de indicatori de performanță ;
7. Prezentarea "**Programului național de dezvoltare a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030**", în cadrul unui atelier de lucru cu participarea producătorilor, reprezentanți ai altor instituții și organizații relevante ;
8. Elaborarea sintezei obiectivelor și propunerilor/recomandărilor la proiectul Programului în baza rezultatelor dezbaterilor publice și a avizelor obținute.
9. Elaborarea versiunii definitive a PNDPAM și prezentarea raportului succint de activitate la finalizarea termenului de prestare a serviciilor.

VI. PROIECTUL STRUCTURII PROGRAMULUI

1. Situația actuală a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale în RM
2. Problemele de bază și constrângerile sectorului, provocări și factori care influențează situația în sector, inclusiv problemele cauzate de fenomenul schimbărilor climatice;
3. Documente de politici și acte normative relevante sectorului (actele normative ce urmează a fi elaborate/modificate);
4. Viziune, direcții și obiective strategice ale sectorului, având în vedere inclusiv necesitatea întreprinderii unor măsuri de adaptare la schimbările climatice și de sporire

- a rezilienței climatice a sectorului ;
5. Cadrul conceptual de promovare și implementare a activităților, măsurilor de dezvoltare a sectorului;
 6. Structuri și modele de sisteme de producere;
 7. Instrumentele și căile de soluționare a problemelor din sector, inclusiv cele cauzate de fenomenul schimbărilor climatice ;
 8. Managementul, etapele și termenii de implementare a acțiunilor Programului;
 9. Estimarea generală a costurilor și asigurarea financiară pentru realizarea Programului;
 10. Implementare, monitorizare, evaluare:
 - a. Responsabilii pentru implementarea acțiunilor Programului;
 - b. Rezultate scontate;
 - c. Matricea indicatorilor de progres și performanță;
 - d. Proceduri de evaluare și raportare;
 - e. Dispozițiile de implementare a Programului.

VII. MODUL DE PREZENTARE A PROGRAMULUI

Prestatorii urmează să elaboreze Studiul privind dezvoltarea sectorului de Plante Aromatice și Medicinale și PNDPAM, care după conținut va corespunde cerințelor stipulate în acești termeni de referință. Programul va fi elaborat în limba română și va include toate capitolele aprobate de UCIP-IFAD și MADRM. Programul va avea un volum de cel mult 80 pagini, în format A4, Times New Roman, 12, un singur interval, formatat, și redactat. Programul va include scheme, tabele, forme de documente, și alte materiale ilustrative, care completează textul pentru o înșușire mai profundă a acțiunilor planificate și a modului de implementare.

VIII. TERMENII DE PREZENTARE

Etapa 1

- Prezentarea spre aprobare a proiectului structurii Studiului privind dezvoltarea sectorului de Plante Aromatice și Medicinale, cu indicarea denumirii capitolelor, volumului de pagini, formatul planului de acțiuni - în termen de 5 zile calendaristice de la semnarea contractului,
- Prezentarea proiectului Studiului complex de fezabilitate în prima versiune în termen de cel mult 30 zile calendaristice de la semnarea contractului;
- Organizarea unui atelier de lucru pentru prezentarea și validarea Studiului privind dezvoltarea sectorului de Plante Aromatice și Medicinale – în termen de 8 zile calendaristice de la prezentarea Studiului la UCIP-IFAD și MADRM în prima versiune;

Etapa 2

- Prezentarea spre aprobare a proiectului structurii Programului, cu indicarea denumirii capitolelor, volumului de pagini, formatul planului de acțiuni - în termen de 5 zile calendaristice de la data validării Studiului,
- Raportul privind analiza impactului de reglementare - în termen de cel mult 8 de zile calendaristice de la data aprobării structurii Programului de UCIP-IFAD și MADRM.
- Prezentarea proiectului Programului și a studiului complex de fezabilitate în prima versiune și nota informativă - în termen de cel mult 30 zile calendaristice de la data aprobării structurii Programului de UCIP-IFAD și MADRM.;
- Organizarea unui atelier de lucru pentru prezentarea Programului – în termen de 8 zile calendaristice de la prezentarea Programului în prima versiune;
- Sinteza obiecțiilor și propunerilor expuse de participanții la atelierul de lucru și Programul ajustat în baza rezultatelor dezbaterilor publice – în termen de 5 zile calendaristice de la Ședința atelierului de lucru pentru prezentare a Programului. Prezentarea Programului și a notei informative în versiunea finală pentru inițierea procedurii de avizare oficială – în termen de cel mult 100 zile calendaristice de la semnarea contractului

IX. Livrabile

Materiale livrabile vor fi prezentate in 2 exemplare pe suport de hârtie și electronic in Word

1. Studiul privind dezvoltarea sectorului de Plante Aromatice și Medicinale,
2. Programului național de dezvoltarea a sectorului de Plante Aromatice și Medicinale pentru perioada 2020-2030
3. Raportul privind analiza impactului de reglementare
4. Raportul de sinteză a obiectivelor și propunerilor la proiectul Programului,
5. Lista participanților la Atelierul de prezentare a Programului.

X. CERINȚE MINIME DE ELIGIBILITATE FAȚĂ DE CANDIDAȚI:

Expert în științe biologice:

1. Cetățean al Republicii Moldova;
2. Studii superioare în științe biologice (Agronomie, horticultură, biologie, farmaceutică, sau alate specialități relevante domeniului de producere, procesare a plantelor medicinale și aromatice);
3. Experiență de cel puțin 10 ani în domeniul cercetării, cultivării, procesării PAM;
4. Experiență în elaborarea documentelor de politici în domeniul agricol (strategie, program, foi de parcurs) elaborate în ultimii 10 ani (minim acceptabil 1 document) .

Expert în științe economice:

1. Cetățean al Republicii Moldova;
2. Studii superioare în științele economice;
3. Cel puțin 10 ani de experiență în domeniul cercetărilor economice;
4. Experiență în elaborarea documentelor de politici în domeniul agricol (strategie, program, foi de parcurs) elaborate în ultimii 10 ani (minim acceptabil 1 document).

XI. Documentele necesare de a fi depuse la înaintarea propunerii:

Candidații vor depune la oficiul UCIP-IFAD următorul set de documente:

1. Scrisoarea de motivare (cu menționarea obligatorie a experienței anterioare în domeniul de referință, conform criteriilor minime de eligibilitate);
2. CV-ul cu informații detaliate;
3. Copia diplomei de studii superioare;
4. 1-3 referințe profesionale.

XII. Criteriile de calificare în lista scurtă:

1. Calificarea generală – 40 de puncte:
 - Studii superioare în domeniul științelor biologice /științelor economice – 20 de puncte;
 - Cel puțin 10 ani de experiență conform specializării – 20 de puncte.
2. Corespunderea expertului cu sarcinile proiectului – 40 de puncte:
 - Cel puțin 10 ani de experiență în domeniul cercetării, cultivării, procesării PAM/cercetărilor economice – 20 de puncte;
 - Experiență în elaborarea documentelor de politici în domeniul agricol (strategie, program, foaie de parcurs, minim acceptabil 1 document) în ultimii 10 ani – 20 de puncte.
3. Experiență relevantă – 20 de puncte:
 - Aptitudini de utilizare a calculatorului (Microsoft Office) – 10 puncte;
 - Gradul de cunoaștere a limbilor de referință (română, rusă, engleză va constitui un avantaj).

XIII. Condițiile de prezentare a ofertei financiare:

1. Consultanții vor fi selectați în conformitate cu Metoda de procurare „Selectarea consultanților individuali (ICS)” expusă în Manualul de procurări IFAD. Metoda include

negocierea prețurilor oferite de participanții la concurs.

2. Oferta financiară va fi prezentată conform formularelor de concurs Fin-1, Fin-2 și Fin-3, care vor fi **expediate numai consultantilor selectați în Lista scurtă**, la adresa UCIP-IFAD: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, et.13, oficiul 1303, pînă la data de **11 07 2019, ora 16:30** sau expediată prin email la adresa procurement@ucipifad.md.

3. Ofertele incomplete și cele care vor fi prezentate după expirarea termenului limită stabilit nu vor fi admise la Concurs.

XIV. INFORMAȚII ADIȚIONALE:

1. UCIP-IFAD este în drept de a anula licitația în orice etapă de concurs din motivul imposibilității acoperirii financiare ori din motiv de necorespondere a ofertelor la cerințele stabilite în documentele de licitație sau alte motive justificate;

2. Pentru clarificări și concretizări scrieți pe adresa de email: procurement@ucipifad.md

Persoana de contact: Nadejda Russu, Specialist în procurări, tel. (+373 22) 22 50 46.